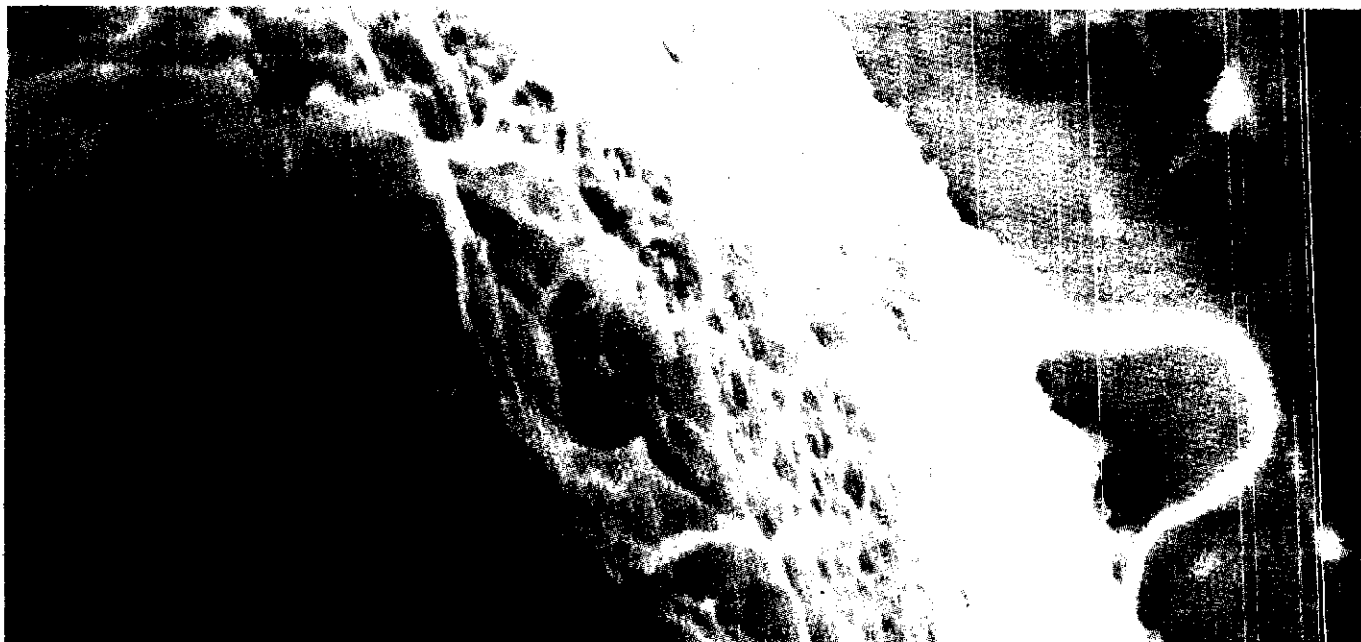

Disc dur

PER
JOAN BARRIL

►► Imatge vista a través d'un microscopi d'un espermatozoide entrant en un òvul.

REUTERS / LENNART NILSSON

AVE, MARIA

ELS OBSCURANTISTES tornen. Intenten frenar la ciència. Ens amenacen amb fills de Frankenstein i una humanitat clonada. Per sort hi ha gent que torna a donar-nos llum. *María Casado, per exemple.*

La ciència no és res més que intentar explicar i controlar les regles de l'atzar. El fet de creure que l'atzar es mou per regles ja és, en si mateix, una paradoxa. Però quan l'atzar de la naturalesa és superior a nosaltres cal armarse de valor i travessar els límits. El poeta **Joan Salvat-Papasseit**, en un dels seus aforismes recollits als *Mots propis* que va publicar a la seva revista *Un enemic del poble* deia: «Si Déu ha enviat el llamp per castigar els homes, Déu ha estat vençut per **Benjamin Franklin**», l'inventor del para-llamps.

Així ha estat el progrés de la humanitat. Per bé o per mal hem anat desentranant els misteris de la naturalesa o inventant tècniques per desafiar-la. I això ho hem fet amb sort desigual. **Miguel Servet** va acabar a la foguera per mantenir que la sang ens circulava pel cos i **Galileu** va haver de dir en veu bai-

xa que la Terra es movia. Uns van descobrir el poder de l'àtom i altres van aplicar aquests coneixements per devastar Hiroshima. Potser va ser allà, a Hiroshima, quan la ciència va començar a dubtar de si mateixa i el progrés científic va deixar de ser una branca de l'humanisme i va passar a estar al calaix de la sospita permanent.

Allò de **Salvat-Papasseit** té sentit encara. La ciència busca els límits que fins ara estaven reservats a Déu. Els marmessors de Déu, vestits de blanc o de negre, es resisteixen a aquesta usurpació. Els misteris de la vida, segons ells, han de continuar sent misteriosos. I la decisió de la mort no es pot deixar al criteri sempre capritxós del malalt terminal. El monopoli del que és correcte i incorrecte el tenia una gent que no parlava de correcció, sinó de pecat.

Però de sobte apareix una gent laica, seriosa, multidisciplinària i alliberadora que dota de contingut ètic el que fins ara era només bricolatge moral. L'Observatori de Bioètica i Dret, establert al Parc Científic de la Universitat de Barcelona, s'ha convertit en pocs anys en una referència. Els de l'Observatori vénen a

dir-nos: no se li poden posar límits a la ciència i a la investigació, en tot cas ens podem plantejar els límits de certes aplicacions. I, com a horitzó màxim, els drets humans, el dret al lliure albir de cada ciutadà i a poder escapar voluntàriament de la tirania dels dictats religiosos o de l'atzar de la naturalesa.

Parlar amb la jurista **María Casado** és un verdader plaer per als lliurepensadors. El segle de les llums ha tornat i **María** és l'encarregada del manteniment d'aquesta llum. Als arcans de la concepció i la reproducció humana és al costat del doctor **Josep Egozcue**. Als confins de la vida i de la voluntat apareix al costat del professor d'Ètica Mèdica doctor **Albert Royes**. No els perdin de vista. Són els que reflexionen perquè en els moments més difícils de la nostra vida algú ens indiqui el camí de la llibertat individual, que no és poca cosa. Gràcies a gent així l'humanisme renaixentista en què tot era possible però sense possibles adquireix una dimensió regeneradora. Els partidaris de la foscor han perdut el monopoli. Per inscriure's al club del bé ja no cal mirar al cel, n'hi ha prou de mirar-nos als ulls.